

Exekuce

Exekuční řízení dle EŘ

JUDr. Ing. Radovan Dávid

Exekuční řízení

- Rozlišujeme:
 - Vykonávací řízení dle části šesté OSŘ
 - Exekuční řízení dle EŘ
- Soud:
 - Soudní řízení vykonávací
 - Exekuční řízení soudní

Exekuční řízení dle EŘ

- Upraveno zákonem č. 120/2001 Sb., exekuční řád
- Dále např. vyhláška č. 330/2001 Sb., o odměňování soudních exekutorů
- Podpůrné užití části šesté OSŘ

Předpoklady pro nařízení exekuce

- Exekuční titul
- Vykonatelnost
- Doložka vykonatelnosti

Zahájení exekučního řízení

- Návrh na nařízení exekuce - § 37 a násl.
- Náležitosti:
 - musí být označen exekutor,
 - kdo ho činí,
 - které věci se týká a co sleduje,
 - musí být podepsán a datován.
 - jméno, příjmení a bydliště účastníků nebo obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo,
 - přesné označení exekučního titulu,
 - uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena,
 - údaj o tom, zda, popřípadě v jakém rozsahu povinný vymáhanou povinnost splnil,
 - označení důkazů, kterých se oprávněný dovolává.

Zahájení exekučního řízení

- Návrh se s účinností od 1. 11. 2009 adresuje soudnímu exekutorovi, nikoliv soudu - § 35 odst. 2
- § 55b odst. 4 - Stanoví-li tento zákon, že má být úkon učiněn u exekutora, lhůta zůstává zachována, je-li úkon učiněn u exekučního soudu, který podání neprodleně zašle exekutorovi
- Co se děje v případě, že úkon je učiněn u jiného než exekučního soudu?

Soud v exekučním řízení

- Soudní exekutor není jediný orgán, který je oprávněn rozhodovat o právech a povinnostech jednotlivých subjektů
- Exekuci nařizuje soud
- Soud rovněž pověřuje soudního exekutora pověřením exekuce

Nařízení exekuce

- § 44
- Po doručení návrhu na nařízení exekuce soudní exekutor musí nejpozději do 15 dnů požádat soud o pověření k provedení exekuce
- Soudu snesením nařídí exekuci a jejím provedením pověří exekutora do 15 dnů

Usnesení o nařízení exekuce

- Doručuje se:
 - Oprávněnému,
 - Povinnému,
 - Exekutorské komoře,
 - Dalším subjektům:
 - Orgánům pověřeným vedením evidence (rejstříků) právnických osob
 - Katastrálním úřadům
- S doručením jsou spojeny velmi významné účinky

Účinky doručení usnesení o nařízení exekuce

- Pro soudního exekutora:
 - Lze vydat exekuční příkaz
- Pro povinného:
 - Nastávají účinky tzv. generálního inhibitoria

Generální inhibitorium

- § 44a
- Po doručení usnesení nesmí povinný nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetku patřícího do společného jmění manželů, vyjma běžné obchodní a provozní činnosti, uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, a udržování a správy majetku.
- Právní úkon, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatný.

Neplatnost právních úkonů

- Je relativní, nikoliv absolutní
- Právní úkon se považuje za platný, pokud se neplatnosti právního úkonu nedovolá exekutor, oprávněný, nebo přihlášený věřitel, aby zajistili uspokojení vymáhané pohledávky.
- Právní účinky dovolání se neplatnosti nastávají od účinnosti právního úkonu, dojde-li exekuční příkaz nebo jiný projev vůle exekutora, oprávněného, nebo přihlášeného věřitele všem účastníkům právního úkonu, jehož neplatnosti se exekutor, oprávněný nebo přihlášený věřitel dovolává.

Skončení účinků generálního inhibitoria

- § 44a
- Složí-li povinný u exekutora částku ve výši vymáhané pohledávky, nákladů exekuce a nákladů oprávněného, exekutor na návrh povinného zruší rozhodnutím zákaz.
- Na návrh povinného může exekutor rozhodnout o tom, že se zákaz nevztahuje na majetek, který povinný uvedl v návrhu, jestliže povinný zároveň doloží, že jeho zbývající majetek zjevně a nepochybně postačuje k uhrazení vymáhané pohledávky včetně nákladů oprávněného a nákladů exekuce.
- S písemným souhlasem exekutora, oprávněného a všech přihlášených věřitelů může povinný k úhradě vymáhané pohledávky, jejího příslušenství, nákladů exekuce či nákladů oprávněného zpeněžit majetek nebo jednotlivé majetkové hodnoty, nejsou-li postiženy jinou exekucí, nejméně však za obvyklou cenu zjištěnou na základě znaleckého posudku splatnou při podpisu smlouvy k rukám exekutora.
- Vydáním exekučního příkazu?

Exekuční příkaz

- § 47
- Exekutor poté, co mu bylo doručeno usnesení o nařízení exekuce, posoudí, jakým způsobem bude exekuce provedena, a vydá nebo zruší exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen.
- Exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených v tomto zákoně.
- Exekutor je povinen v exekučním příkazu zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění závazků povinného dosaženo.

Součinnost třetích osob

- § 33
- Soudy, orgány státní správy a samosprávy, obce a jejich orgány, notáři a právnické a fyzické osoby, rozhodují-li o právech a povinnostech, jsou povinni sdělit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje o majetku povinného, které jim jsou známy z jejich úřední činnosti.
 - Policie, banky, provozovatelé telekomunikačních služeb, pojišťovny, vydavatelé tisku, dopravci a zasílatelé apod.

Exekuční příkaz

- Majetek, který je postižen exekučním příkazem, nesmí povinný převést na jiného, zatížit ho nebo s ním jinak nakládat.
- Právní úkon, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatný.
 - Neplatnost absolutní

Odklad exekuce

- § 54
- Na návrh i bez návrhu
- Podpůrně § 266 OSŘ
- Nevyhoví-li exekutor návrhu na odklad exekuce do 7 dnů, postoupí jej společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu, který o něm rozhodne bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů.

Zastavení exekuce

- § 55
- Návrh na zastavení exekuce může povinný podat do 15 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o důvodu zastavení exekuce.
 - Nepřípustnost exekuce
- Návrh na zastavení exekuce se podává u pověřeného exekutora.
- O zastavení exekuce rozhodne exekutor i bez návrhu, souhlasí-li se zastavením oprávněný. Nesouhlasí-li oprávněný, požádá exekutor o zastavení exekuční soud.

Způsoby provedení exekuce

- Exekuci ukládající zaplacení peněžitě částky lze provést:
 - srážkami ze mzdy a jiných příjmů, příkázáním pohledávky, prodejem movitých věcí a nemovitostí, prodejem podniku, zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitostech, příkazem k výplatě z účtu
- Způsob exekuce ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžitě částky se řídí povahou uložené povinnosti. Takovou exekuci lze provést:
 - vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci, provedením prací a výkonů.

Preference jednotlivých způsobů

- § 58 odst. 2
- Nebrání-li to účelu exekuce, provede se exekuce ukládající zaplacení peněžité částky příkázáním pohledávky, srážkami ze mzdy a jiných příjmů nebo zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitostech.
- Pokud způsoby provedení exekuce podle věty třetí nepostačují k uhrazení vymáhané peněžité pohledávky, jejího příslušenství, nákladů oprávněného a nákladů exekuce, provede se exekuce ukládající zaplacení peněžité částky prodejem movitých věcí a nemovitostí nebo prodejem podniku.

Vyškrtnutí věci ze soupisu

- § 68
- Ochrana třetích osob
- Ten, jemuž svědčí právo k věci, které nepřipouští exekuci může podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu.
- Návrh lze podat do 30 dnů ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o soupisu věci, a to u exekutora, který věc pojal do soupisu.
- Opožděný návrh exekutor odmítne.

Vyškrtnutí věci ze soupisu

- O návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu rozhodne exekutor do 15 dnů od jeho doručení.
- Exekutor vždy vyškrtně věc ze soupisu, souhlasí-li s tím oprávněný.
- Exekutor vždy vyškrtně věc ze soupisu, pokud během provádění exekuce vyjde najevo, že povinnému nepatří či patřit nemůže.
- Žalobu na vyloučení věci podle § 267 občanského soudního řádu může návrhovátelem podat u exekučního soudu do 30 dnů od doručení rozhodnutí exekutora, kterým nevyhověl jeho včas podanému návrhu.

Zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitostech

- Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na provádění exekuce zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitostech přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitostech.

Kárná odpovědnost

- § 116
- Exekutor, kandidát a koncipient jsou kárně odpovědni za kárné provinění.
- Kárným proviněním exekutora, kandidáta nebo koncipienta je závažné nebo opětovné
 - porušení jeho povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Komory, nebo
 - narušení důstojnosti exekutorského povolání jeho chováním.

Kárná odpovědnost exekutora

- Exekutorovi lze za kárné provinění uložit některé z těchto kárných opatření:
 - napomenutí,
 - písemné napomenutí,
 - pokutu,
 - odvolání z exekutorského úřadu.
- Kárné řízení proti exekutorovi se vede dle zákona č. 7/2002 Sb.

Kárná odpovědnost kandidáta a koncipienta

- Kandidátovi lze za kárné provinění uložit některé z těchto kárných opatření:
 - napomenutí,
 - písemné napomenutí,
 - pokutu,
 - odvolání ze zastupování.
- Koncipientovi lze za kárné provinění uložit některé z těchto kárných opatření:
 - napomenutí,
 - písemné napomenutí,
 - pokutu.

Kárné řízení

- § 117
- Kárné řízení se zahajuje na návrh, který se nazývá kárnou žalobou.
- Kárnou žalobu je oprávněn podat
 - ministr proti kterémukoli exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi,
 - předseda revizní komise a předseda kontrolní komise ve věcech působnosti těchto komisí proti kterémukoli exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi,
 - předseda krajského soudu proti exekutorovi, který má sídlo v obvodu tohoto soudu, kandidátovi nebo koncipientovi tohoto exekutora či zástupci exekutora,
 - předseda okresního soudu proti exekutorovi, který má sídlo v obvodu tohoto soudu, kandidátovi nebo koncipientovi tohoto exekutora,
 - předseda okresního soudu proti exekutorovi, který byl tímto soudem pověřen provedením exekuce, proti kandidátovi nebo koncipientovi tohoto exekutora nebo zástupci exekutora